Rok V. Nr. 116.

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) . . . . po 8 centów za każde następne . . „ 5 „

Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

AFISZ TEATRALNY.

Rok 1876.

Cena prenumeraty miesięcznej 50 cen. Numer pojedynczy kosztuje 5 cent

Prenumeratę przyjmują: Administracya *Czasu*, przy ulicy Różannej Nr. 413 i Kasa Teatralna.

Kraków 13 maja.

Jutro operetka w 3 aktach Offenbacha: *Piękna Helena.*

* * *

Licznie zebrana publiczność na czwartkowem przedstawieniu „Pana Jowialskiego“ z najwyższem zadowoleniem opuściła teatr. Gra wszystkich artystów była zupełnie dobrą i staranną. Pan Rychter (Jowialski) grał tak po mistrzowsku, że nie znajdzie artysty, którыby mu dorównał. Rzęsiste i gorące oklaski były nagrodą dla znakomitego gościa. Obok niego gra pani Wolskiej (Jowialska), niemniej wyborny typ stworzyła. Jest to z pewnością jedna z najlepszych ról tej utalentowanej artystki.

Wielkie uznanie należy się także pani Parżnickiej (Helena) i p. Ekerowi (Szambelan). P. Sławska uczennica p. Rychtera oddała rolę Szambelanowej bardzo trafnie.

* * *

Dzięki naszemu znakomitemu gościowi, komedye Fredry (ojca), mające dla nas zawsze tak wielki urok, częścią ukazują się na scenie. Słyszymy znowu o „Dożywociu,“ w którym p. Rychter odegra rolę Łageny. Wiemy, że publiczność nie omieszka sposobności ujrzenia utworu najlepszego naszego komedyopisarza i p. Rychtera jedynego prawie dziś przedstawiciela postaci Fredrowskich.

Wiadomości artystyczne.

„Biblioteka najcelniejszych utworów literatury europejskiej,“ wychodząca jako dodatek przy „Kłosach“ rozpoczęła aż dwa arcydzieła, bo: „Listopada“ Rzewuskiego i „Odyssej“ Homera w monumentalnym przekładzie Lucyana Siemieńskiego.

Tytuł dyrektora teatru prowincyonalnego stał się od pewnego czasu rzeczą niezbyt drogą. Donosi „Wiek,“ że jeden z kierowników pewnej dramatycznej trupy sprzedał w tych dniach swoje prawa dwom aktorkom za dwieście pięćdziesiąt rubli. Nic dziwnego, na prowincyi dzieją się różne sceny.

Towarzystwo dramatyczne p. Teksla goszczące obecnie w Piotrkowie, cieszy się podobno w tem mieście dość dobrem powodzeniem.

W wielkiej Operze Paryzkiej wystawiono nową operę „Dziewicę Orleańską“ z tekstem i muzyką pana Marmet, która od pięciu lat była według technicznego wyrażenia w robocie, bo jeszcze poprzednia dyrekcya zawarła o nią kontrakt z autorem kompozytorem. Wystawa tej opery miała być nadzwyczaj świetną, gra i śpiew artystów znakomite, ale to wszystko nie potrafiło zapewnić jej powodzenia z powodu zbyt nudnej muzyki.

TEATRA W POLSCE

przez **Estreichera.**

LWÓW.

(Ciąg dalszy).

Rok 1822.

Rozprzężenie się sceny byłoby faktem spełnionem w tym roku, gdyby nie nadzwyczajne zabiegi Jana N. Kamińskiego.

Cała trupa składała się z osób 16 j. t.: Bensa Antoni i Józefa, Błotnicki Fr. Xaw. Geblowna Katarzyna, Kamińscy Jan i Apolonia, Kostrzewska Tekla, Krupicki Mateusz, Krupicki Maksymilian, Marecka Teofila (poszła potem za Rudkiewicza), Panna Marecka, osoba rzadkiéj piękności, głos mający nader miły ujmujący, słynęła w rolach naiwnych; Nowakowscy Jan i Ignacy, Rudkiewicz Leon, Sosnowski Mieczysław (Smochowski), Starzewski Szczęsny, i Aniela z Rutkowskich, Pani Salowa.

Z pomiędzy tych, nowo przybyli Marecka, i Ignacy Nowakowski. Ostatni mierny aktor, a zarazem i śpiewak, zarzucono mu iż śpiewał przez nos. Występował też prowincyonalny aktor Wiśniewski, raz tylko w roli Pedrylla „Don Huan“, ale się nie podobał Zaś Sosnowski zmienił swą pseudonymową nazwę, na rodową: Smochowski. Całą zimę od początku roku grywano przed próżnemi ławkami — i żadne środki nie mogły uratować zgonu polskiéj sceny. Silono się wystawnemi sztukami, i kosztownym nakładem zająć widzów i przywabić, ale najkosztowniejsze wystawy zaledwie powracały nakład nie przynosząc żadnego zysku — na nowe dzieła nikt przychodzić nie chciał, a nawet czasopisma przestały wspominać o teatrze i pisać recenzye.

Towarzystwo dotknięte krytycznem położeniem uradziło rozwiązać się na zawsze. Z dniem 2 Sierpnia zakończono widowiska. Lecz Kamińskiego wytrwałość i wola żelazna, zaradziły temu na nowo.

Perswazyą i obietnicą potrafił nakłonić większą część towarzystwa, iż zaopatrzone jego repertoarem i garderobą wyjechało na trzy miesiące do Kamieńca podolskiego, reszta aktorów szukała u familii tymczasowego schronienia. Kamiński pozostał we Lwowie obiecując zaradzić jakim bądź sposobem przykrym okolicznościom. Trzeba było dopiero cudzoziemca Gubernatora Barona Hauera, iż ten poparł przeważnie zabiegi Kamińskiego.

Ogłoszono półroczny abonament. Hauer zagrzewał do brania udziału — rozkupienie biletów powiodło się szczęśliwie, i zaradziło chwilowéj potrzebie, podniosło teatr z ruiny.

Po czteromiesięcznéj przerwie rozpoczęto widowiska na nowo z dniem 9 Grudnia 1822 roku.

Odegrano w tym roku widowisk 77, między niemi odegrano sztuk 108, licząc w to ich powtarzania. Nie licząc zaś powtarzań dano sztuk zupełnie nowych 30, to jest tragedyi 1, oper i kom-op. 5, krotofil 3, dramatów 8 komedyj 14. Między temi dla sceny Lwowskiéj tłumaczonych 9 przekładu Błotnickiego, Starzewskiego i Jaszowskiego, resztę sztuk nadesłali: Żółkowski i Dmuszewski z Warszawy.

Nowe odegrano te:

1) Król Lir (Szekspira) Tragedya.

Opery: 1) Dzwonek, 2) Handel na żony, 3) Alina królowa Golkondy.

Kom-opery: 1) Bilet kwaterniczy, Sekretarz i kucharz.

Krotofile: 1) Tadeusz Sadełko, 2) Sędzia Kulikowski p. Thulliego.

Komedye: 1) Kto się kocha, ten się kłuci, 2) Nowy kopciuszek, 3) Panna półkownikiem Huzarów, 4) Chwila płochości, 5) Gołębie, 6) Lis w obrotach, 7) Mąż i żona, p. Fredrę zapewne. 8) Szal, 9) Polacy w Pirenejach, 10) Kawaler do wygrania przez loteryą, 11) Wincenty i nieboszczyk Wincenty, 12) Syn Marnotrawny, 13) Łgarz ojciec i jego syn, 14) Ostatni środek.

Dramy: 1) Bianka de la Porta, 2) Krakowie, 3) Sen w kaplicy w Gleithorn, przez Chomińskiego, 4) Sierota z Genewy, 5) Ofiarowanie się na śmierć, 6) Jarosław książe Kijowski, 7) Oblężenie Lwowa, 8) Uczciwy winowajca.

Powtórzono zaś sztuki prócz powyższych i następne znane tu z lat poprzednich:

Komedye:

Studenci, Małomieszczanie, Chaptuszyńska, Kasztelanic na prędce, Dama w welonie, Wybiegi w kłopotach, Szambelan Szarmancki, Kochankowie Extrapocztą, Los na Nadziejówce, Kameleon, Chwila płochości, Niema miłość, Łagodna żona.

Tragedye:

Barbara, Juniusz, Inez de Castro, Dziewica Orleańska, Wirginia (Alfierego), Gliński (Wężyka), Ludgarda (Kropińskiego).

Dramy:

Puszcza pod Hermanstadt, Polacy w Hiszpanii, Śmierć Rolli, L'abbe de l'Epee, Floreska czyli Rudy w Polsce.

Melodramy:

Mojżesz, Machabeusze, Obcy drama, Potworcy drama.

Opery:

Syrena z Dniestru Cz. II i I, Roszko Cymbałek, Wiśliczanki, Łaska Imperatora, Krakowiacy i Gorale Cz. II, Jan z Paryża (Boieldiego), Aladyn, Familia Szwajcarska, Stary trzpiot i młody mędrzec.

Komiczne opery:

Stara Komnacka, Widowisko, któremu trudno dać nazwisko.

Krotofile:

Don Huan.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny *Anastazy Mastalski.* W drukarni „CZASU“ w Krakowie. Rządca drukarni *Józef Łakociński.*

Nr. porządkowy 116.

TEATR KRAKOWSKI.

W Sobotę dnia 13 Maja 1876 r.

Czwarty gościnny występ

JÓZEFA RYCHTERA

Tragedya w 5 aktach hr. A. K. Tołstoja:

ŚMIERĆ IWANA GROŹNEGO

OSOBY:

Car Iwan Wasilewicz	**Pan Rychter.**	Goniec z Pskowa	Pan Glikson.
Carowa Marya Fiodorówna z rodu Nagich, siódma żona	Panna Kwiatyńska.	Marya Grygorewna, żona Godunowa	Pani Wolska.
Carowicz Fiodor Iwanowicz, syn z I. żony	Pan Roman.	Grygory Nagi, brat panującéj Carowéj	Pan Bogucki.
Carowna Irena, żona Fiodora, siostra Borysa Godunowa	Panna Biron.	Haraburda, poseł Stefana Batorego, króla polskiego	Pan Galasiewicz.
Książę Mścisławski (Członkowie rady bojarskiéj)	Pan Ładnowski.	Bitiagowski	Pan Eker.
Książę Sicki	Pan Jankowski.	Mamka carowicza Dymitra	Pani Siedlecka.
Zacharyn Juriew, brat I. żony Cara	Pan Feliksiewicz.	Zakonnik	Pan Jejde.
Książę Szujski	Pan Morozowicz.	Burgrabia Aleksandrowski słobody	Pan Recki.
Bielski	Pan Karoly.	Burgrabia Godunowa	Pan Jakubowski.
Książę Szczerbaty	Pan Bąkowski.	Pierwszy Wróżbiarze	Pan Lidke.
Książę Golicyn	Pan Janusz.	Drugi Wróżbiarze	Pan Danielewicz.
Tatyszczew	Pan Słonarski.	Jacobi, lekarz	Pan Podwyszyński.
Sałtyków	Pan Sikorski.	Błazen	* *
Michał Nagi, brat panującéj Carowéj	Pan Kwakiewicz.	Skarbnik	Pan Waleryan.
Borys Godunow, szwagier Carowicza	Pan Szymański.	Dowódca Streliców	Pan Raaba.
		Stolnik	Pan Komiński.
		Dziewczyna, służąca	Panna Wyszowska.

Bojarzy — Lud — Żartobnisie — Straż.

Rzecz dzieje się w Moskwie.

Cena miejsc zwyczajna. — Początek o godzinie wpół do ósméj.